

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Statens Hus, 7468 Trondheim

Sentralbord: 73 19 90 00

Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Brit Eldrid Barstad
Landbruk og bygdeutvikling

Innvalgstelefon
73 19 92 59

Vår dato
15.02.2008
Deres dato
16.11.2007

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2007/11428-523.0
Deres ref.
200701972

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2007/1972	Doknr.: 120
Mottatt: 22 FEB 2008 MP/SDD	
Saksbehl: RPE	Afk: 751
Kont:	Avskr.:

Høring - ny lov om dyrevelferd - uttalelse Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har sendt forslag til ny lov om dyrevelferd på høring. I formålet til ny lov er velferd og respekt for dyr målet med loven. Eksisterende dyrevernslov la størst vekt på å hindre lidelse hos dyr. I någjeldende lov ble dyr juridisk likestilt med gjenstander. Ny lov tillegger dyrene egenverdi. Forslaget angir overordnede prinsipper for fagfeltet loven omfatter. Det er i stor grad gitt hjemmel for forskrifter for mer detaljerte bestemmelser.

LMD har bedt spesielt om kommentar til hvor omfattende varslingsplikten skal være. Departementet vil også ta standpunkt til eventuell videreføring av dyrevernemnder på bakgrunn av høringsuttalelsene.

Uttalelse Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag mener at forslaget til ny lov bygger på den kunnskap vi i dag har om dyr og støtter i det vesentlige forslaget. Vi mener at en lov basert på overordnede retningslinjer gir muligheter til større tilpasninger gjennom forskrifter i takt med økt kunnskap på området.

For å forstå meningen med faguttrykk i loven, bør enten en paragraf eller et vedlegg gi en ordforklaring og eventuelt vise tolkingene som er lagt til grunn.

§ 5 Varsling

Lovforslaget om varsling når det er grunn til å tro at dyr blir utsatt for mishandling eller svikt i miljø, tilsyn og stell, følger de begrensinger andre lover gir, bl.a. taushetsplikt for helsepersonell. For flere av yrkesgruppene er det viktig å opprettholde tillitsforhold til klienten/pasienten og dette vanskeliggjør lovpålagt varslingsplikt for disse gruppene. Vi mener at ingen yrkesutøvere skal unntas fra varslingsplikten. Varlingsplikt for alle yrkesgrupper er i tråd med lovens formål om velferd og respekt for dyr. Nærstående slektninger bør unntas i tråd med vanlige strafferettslige prinsipper.

§8 Driftsformer, metoder, utstyr og tekniske løsninger.

Foreløpig er det ikke noen instans som kan godkjenne nye driftsformer og innretninger som brukes til dyr. Intensjonene i loven er med på å styrke dyrevelferden og tiltak som gir grunnlag for å godkjenne driftsopplegg og tekniske løsninger må innføres slik at loven kan

	Embetsledelse og administrasjonsstab	Kommunal- og beredskapsavdeling	Oppvekst- og utdanningsavdeling	Sosial- og helseavdeling	Landbruk og bygdeutvikling	Miljøvern-avdeling
Telefon	73 19 90 08	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00
Telefaks	73 19 90 30	73 19 91 01	73 19 93 51	73 19 93 01	73 19 91 01	73 19 91 01
E-post:	postmottak@finst.no	Internett: www.fylkesmannen.no/st				

følges opp. Produsent eller importør av utstyr bør ha ansvar for at tekniske innretninger blir utprøvd før de tas i konvensjonelt bruk.

§ 12 Avliving.

Fylkesmannen har merket seg at det i Norge ikke er aktuelt å fravike kravet om bedøving av husdyr før avliving. I siste ledd av paragrafen er det likevel åpnet for unntak fra andre ledd som omhandler bedøving. Årsaken er blant annet fisk. Siste setning i andre ledd bør endres til: "Det skal sikres at dyret er dødt, om nødvendig ved avblødning etter forutgående bedøving." Vi vil også peke på at sau er blitt Halalslaktet i Norge med elektrisk bedøving forut for avliving. En bør arbeide for at dette også blir anerkjent internasjonalt, da det minsker dyrs lidelser og øker respekten for dyr.

§ 15 Bygninger, gjerder og andre mindre innretninger.

Fylkesmannen støtter at det blir forbud mot å bruke piggtråd for å regulere dyrs ferdsel. I mange tilfeller vil piggtråd måtte erstattes med el-gjerde i kombinasjon med fast gjerde for å holde dyr på rett side av gjerdet. Det er avgjørende at gjerdene tas ned når det ikke er bruk for dem for å unngå at dyr skader seg på el-stengsel.

Personer med ansvar for bygninger m.m. skal ifølge andre ledd føre tilsyn med innretningene og forebygge at dyr kommer til skade. I kommentaren til andre ledd står det at dette ikke fritar dyreeier fra ansvaret for egne dyrs velferd. Det bør likevel presiseres at eier av bygninger/eiendommer m.m. har ansvar for å hindre at dyr skader seg på eiendommen. For vilt er det ingen som har ansvar uten grunneier/rettighetshaver og de kan påføres store lidelser hvis de blir innestengt eller setter seg fast.

§§ 2 og Kapittel IV, §§ 29-30

Det er positivt at ville dyr er omfattet av loven. Det er en videreføring av eksisterende dyrevernlov. Vi vil understreke at det er viktig at Dyrevelferdsloven harmoniseres med Viltloven og at en unngår at brukerne må sjekke i begge lover for å få rede på hvordan de skal forholde seg ovenfor viltet. Det samme gjelder lover om fiskeoppdrett og fiske.

Kapittel III Hold av dyr

Det er alt utarbeidet en rekke holdforskrifter for husdyr. For rein og gammelnorsk sau (villsau) er det ikke krav om hus. Villsau holdes langs hele kysten t.o.m. Nordland. I enkelte områder er det dårlig med naturlig ly og nordover i landet øker behovet for tilleggsforing om vinteren. For villsau bør de stedlige forholdene avgjøre om en skal kreve at det bygges leskur til sauene.

I § 23 omfatter tilsyn, foring og stell. I kommentar til paragrafen står det at dyreholder har plikt til å føre tilsyn med bufe og rein. Det står videre at tilsynet skal intensiveres når det er vesentlig risiko for at dyr utsettes for fare. I punkt c) står det at dyr skal beskyttes bl.a. mot predatorer. Dette er nærmere spesifisert i § 32.

Vi mener at det må presiseres at andre enn dyreholder kan gjennomføre tilsyn med dyra. Dyreholder er ansvarlig for at dyra får tilsyn, men tilsynet kan utføres ved samarbeid med andre dyreeiere eller ved leie av tilsynspersoner. Samarbeid mellom bufeiere i for eksempel beitelag gir et bedre og mer systematisk tilsyn enn om hver enkelt skulle se etter dyra sine.

§ 25 Trening, fremvisning, underholdning og konkurranser

Bokstav c) retter seg bl.a. mot bruk av strøm til dressur. Dette er omtalt i kommentarene til loven. I mange tilfeller vil bruk av vanlig dressur/opplæring føre til at en kan nå målene uten bruk av smertelig påvirkning. Vi ser imidlertid at det ofte kan være praktisk vanskelig med opplæring av hund til å ignorere bufe og vilt uten bruk av strøm og vil derfor anbefale at strøm kun blir tillatt i dette tilfellet.

§ 32 Tilsyn og vedtak

Restriksjoner i forbindelse med fare for rovviltskade er tatt opp i andre ledd. Ut fra § 32 kan Mattilsynet fatte vedtak om beiterestriksjoner for å beskytte husdyr mot rovvilt. Vedtak i forbindelse med akutte skadesituasjoner når andre tiltak er prøvd og ikke har ført fram, mener vi kan gjennomføres. Hvis det er aktuelt kan dyrene slippes på utmarksbeite når faren for akutt skade er over.

Vedtak om at sau ikke skal slippes på utmarksbeite ved fare for rovviltskade kan få store konsekvenser for saueholdet. På utmarksbeite har sauer og lam tilgang til store arealer med næringsrikt beite. Det er lite smittepress fra snyltere og sykdommer i forhold til beite på innmark. Dette er grunnlaget for saueholdet på de fleste eiendommer. Lammeproducentene har sjelden store nok arealer med dyrka jord og beite til å erstatte utmarksbeitet sommerstid. Beiting av dyrka jord fører også til at det ikke blir mulig å høste vinterfôr til sauene. Beitenekt ved fare for rovviltangrep kan i praksis føre til nedleggelse av saueholdet. Vedtak om at sau ikke kan slippes i utmarka store deler av eller hele beitesesongen er ikke i samsvar med Stortingets doble målsetting om både rovvilt og beitedyr i utmarka. Vi mener at en så konkret bestemmelse burde stå i forskrift om Velferd til småfe.

Økonomisk kompensasjon for forutgifter hvis restriksjonene varer over en uke, bedrer ikke forholdene på sikt. Alle reelle utgifter som bl.a. ekstra for, gjerder og sanking utenom normal tid bør dekkes fra første dag. Kompensasjon må ikke gjøres avhengig av bevilgninger. En kan ikke risikere at noen som blir pålagt restriksjoner ikke får kompensert sine merutgifter.

§ 32 gir også hjemmel til å delegere myndighet til andre offentlige og private organer. Den gir hjemmel til å opprettholde dyrevernemnder. Selv om arbeidsfordelingen mellom Mattilsyn og dyrevernemnder kan synes uklar, vil vi tilrå at nemndene blir opprettholdt. Det øker forståelsen for dyrevernarbeidet og er med på å gi arbeidet legitimitet.

§ 33 Gjennomføring av pålegg og midlertidig forvaring av dyr

I § 33 er det gitt hjemmel for å ta dyr i midlertidig forvaring og om nødvendig avlive dyrene. Dyr kan også bli avlivet dersom det ikke aktuelt å tilbakeføre dyr til eier. Begrunnelsen for at dyrene skal avlives er at dyreholder fortsatt har eiendomsretten til dyret. For drektige dyr i ervervsmessig dyrehold gir avlaving økonomisk tap. For unge, sunne og friske kjæledyr er avlaving drastisk da de heller kan omplasseres. Avlaving harmonerer dårlig med at dyr skal ha egenverdi. Vi mener at dyreholder bør frasi seg eiendomsretten slik at dyr kan omplasseres.

Konklusjon

Endring av loven til å omfatte velferd og respekt for dyr er svært positiv. Loven gir dyr egenverdi og legger større vekt på fysiske og mentale behov til dyr enn eksisterende lov. At loven gir overordnede retningslinjer gjør den kortere og oversiktelig, enn hvis den skulle ta med mange detaljer. Hjemmel til å opprette forskifter vil utdype dyrevelferdsloven der det er behov for det.

Når det gjelder varslingsplikten bør det av hensyn til dyrs egenverdi, ikke gjøres unntak for enkelte yrkesgrupper som kan komme i kontakt med dyreholdere som bryter loven. Bare nærstående slektninger bør unntas varslingsplikt.

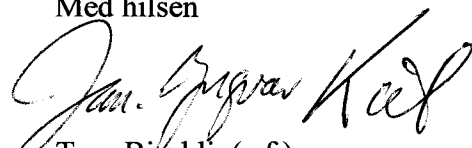
Bestemmelsen om bedøving forut eller under avlaving av dyr må holdes fast. Vi veit at dyr påføres til dels store lidelser hvis de slaktes uten bedøving og lovteksten må utformes slik at det ikke er tvil om hensikten.

I kapittel III er blant annet krav til tilsyn omtalt. I kommentar til loven må det presiseres at tilsynsplikten er oppfylt ved samarbeid mellom dyreholdere eller ved leie av tilsynspersoner.

Vi mener at detaljerte bestemmelser om beitenekt hører heime i forskrift om hold av/velferd til småfe og ikke detaljbestemmes under § 32 om tilsyn og vedtak. Beitenekt må bare gjøres gjeldende for en avgrenset periode ved akutt skade. Utgifter ved å ta bufe ut av beiteområdet må dekkes fullt ut fra første dag. Tiltaket kan ikke gjøres avhengig av bevilgningens størrelse.

Vi tilrår at dyrevernemnder fortsatt blir en del av forvaltningen av velferd og respekt for dyr. Legmannsskjønn styrker og supplerer forvaltningen og gir arbeidet legitimitet. Mattilsynet får også bedre kjennskap til dyrehold i sitt område.

Med hilsen

for Tore Bjørkli (e.f.)
landbruksdirektør

Magnhild Melandsø
fagsjef